

Redovisning av PA projekt 1205 Studentprojekt inom livsmedel och landskap i samverkan med Norrvikens Trädgårdar och FoodHills AB

Inledning

Under 2018 träffade högsta ledningen för Norrvikens Trädgårdar och Foodhills AB ledningen för SLU för att diskutera samarbetsmöjligheter. Diskussioner på en mer operativ nivå identifierade examensarbeten och andra projektarbeten som en bra form för att inleda ett närmare samarbete mellan SLU och de båda aktörerna.

Förutom det direkta värdet för medverkande studenter kan projektet leda till intensifierade kontakter mellan lärare/forskare och verksamma inom företagen som kan leda till större aktiviteter inom utbildnings-, forsknings- och utveckling/innovation. Projektet ska också bidra till erfarenheter om hur samarbete mellan akademi och näringsliv kan utvecklas genom utbildnings- och studentsamverkan.

Exempel på tematiska huvudinriktningar som diskuterats såsom möjlighet att stärka den regionala/lokala marknaden genom t ex exponeringsplatser för produkter i detta fall från Bjärehalvön på Norrviken.

Norrvikens Trädgårdar har ett historiskt värde som kan användas som referens vid nyanläggning av parker men också användas för olika frågeställningar från management med t ex skötselplanering till konkreta teknik- och växtinriktade arbeten.

Parkmiljö som resurs för upplevelsebaserad besöksnäring. Ägaren vill utveckla anläggningen till ett internationellt erkänt besöksmål vilket den har potential till att bli. Anläggningen vill erbjuda upplevelser inom t ex parkmiljö, trädgårdsväxter och odling, mat och kultur

Parkmiljö som resurs för hälsa och välbefinnande. Inom detta område finns tankar som skulle kunna liknas vid alternativa erbjudanden till Spa, skogsbad, feel good garden och andra välbefinnandeprofilerade verksamheter. Vilka kunskaper kan omsättas i nya koncept med inspiration från t ex Alnarps rehabträdgård och Alnarpsmodellen.

Syftet med projekt är att utveckla möjligheterna för studenter att inom kurser och examensarbeten delta i verksamhet vid två intressanta utvecklings- och innovationsmiljöer. Norrvikens Trädgårdar och Foodhills AB har goda förutsättningar att erbjuda intressanta exempel för studentarbeten som adresserar viktiga framtidsmöjligheter inom livsmedel, parkutveckling och besöksnäring

Genomförande

Utifrån bakgrund och syfte har en grupp bestående av Karl Lövré, Håkan Schroeder, Anna Jakobsson och Lotta Nordmark gått vidare med att presentera projektet för olika målgrupper. Gruppen har också tillsammans med Norrvikens Trädgårdar och FoodHills AB planerat för aktiviteter i samband med Norrvikens jubileum

Resultat

Först och främst ska nämnas att under projektets genomförande utbröt en omfattande pandemi som gjorde att mycket av arbete i projektet avstannade eller gick inte att genomföra.

Gruppen genomförde ett antal möte för att diskutera fram hur utifrån samarbete med projektets aktörer utveckla ett sammarbete mellan campus Alnarps olika program kring examensarbete för att bättre främja programöverskridande arbeten. Diskussionerna kom så långt nuvarande projekt skulle presenteras med namnet Livsvär(l)den.

Under hösten 2019 inbjöds samtliga lärare för examensarbete och programstudierektorer på SLU för att informeras om samarbetet med Norrvikens Trädgårdar och Foodhills AB, och möjligheter att använda dessa miljöer som uppslag för examensarbete, projektarbete och studiebesök.

I dec 2019 inbjöds studenter till en genomgång av projektet där det också fanns med en presentation från Norrvikens Trädgårdar och uppslag till examensarbete som utarbetats av medarbetar på Norrvikens Trädgårdar och Foodhills AB, Se bilaga 1

Norrvikens Trädgårdar är starkt förknippat med dess grundare Rudolf Abelin. För att göra det lättare för studenter och lärare togs beslut att Anna Jakobsson i detta projekt skulle bidra med en sammanställning av litteratur om och av Rudolf Abelin. Se förteckningen i bilaga 2

Under perioden har sedan ett mindre antal examensarbete påbörjats med anknytning till Norrvikens Trädgårdar.

Norrvikens Trädgårdar satte också upp en Studenttävling: Framtidens trädgårdar som skulle presenteras i samband med jubileet vilket blev inställt på grund av rådande pandemin. Se bilaga 3

Under perioden har också samarbete initierats mellan Norrvikens trädgårdar och Hushållningssällskapet Halland om svensk hasselnötsodling utifrån det historiska incitamentet av Rudolf Abelin att uppföra en hasselnötsodling på Norrvikens Trädgårdar under 1940-talet.

Samarbetet resulterade vidare i en ansökan hos SJV om medel för en studieresa till Italien för att studera hasselnötsodling, möte med odlare, vidareförädlare och rådgivare i Pimento området. Denna resa kunde först genomföras under försommaren 2022 och därefter en workshop i Hushållningssällskapetets regi hösten 2022. Se ansökan bilaga 4.

Sammanfattning

Projektet har genomfört i dess olika delar med olika utfall. Att initiera och genomföra samarbete mellan olika aktörer utanför SLU och medarbetare i SLUs utbildningsprogram ses av samtliga som positivt, flera medarbetare har egna kontakter som de upplever är tillräckligt. För att upprätthålla samarbete mellan aktörer utanför SLU och medarbetare i våra utbildningsprogram behövs mer tid.

Förslagsvis bör en punkt om examensarbete finnas med vid samtliga arbetsgruppsmöte inom PA och presentation av examensarbete ske i samband med Alnarpskonferensen, exempelvis oralt och som poster utställning.

Det kan behövas medel för att upprätthålla att frågeställningar/förslag till studentarbetet som kommer fram som vid PA arbetsgruppsmöten kanaliseras ut till examenskurserna inom programmen och studenterna i rätt tid inför kursstart under terminerna.

Bilagor

Presentation för studenterna dec 2019 PPT bil 1

Litteratursammanställning Rudolf Abelin bil 2

Studenttävling Norrvikens Trädgårdar bil 3

SJV ansökan studieresa hasselnötsodling bil 4

SCIENCE AND EDUCATION **FOR** **SUSTAINABLE** **LIFE**

**Välkommen till information om kandidat- och
mastersarbete inför vårterminen**

Projekt Livsvär(l)den –

**SLU i samarbete med Norrvikens trädgårdar
och Foodhills AB**

**11 December kl 13-14 lokal: Grodden
Lotta Nordmark och Karl Lövrie**

Exjobbprogram – Livsvär(l)den

- Attraktivt samarbete för studenter och handledare
- Verklighetsförankrad frågeställningar
- Tvärvetenskapliga perspektiv
- Etablerat kontaktnät med externa intressenter

Livsvär(l)den

Syfte

- Främja kunskapsutveckling utifrån en regional helhetssyn som adresserar framtidsutmaningar
- Möjlighet för utveckling av
 - Produktion
 - Kulturarv
 - Besöksnäring

Mål

- Kvalitativa och relevanta examensarbete från SLU kopplat till verksamheterna vid
 - Foodhills AB
 - Norrvikens trädgårdar

Ingång till fördjupat samarbete och kunskapsutveckling med kontinuitet

Presentationer Foodhills AB och Norrvikens trädgårdar

Lotta Nordmark och Karl Lövrie

**Norrviken
och SLU Alnarp
i framtida
utvecklingsarbete**

Kursmoment/ examensarbeten

Event i historisk trädgård

Att utifrån befintliga historiska stilträdgårdar kunna använda dom i olika former av event och aktiviteter för att stärka och utnyttja trädgårdarna, t ex japansk te-ceremoni i vår Japanska trädgård.

Hur kan vi stärka och utnyttja våra unika trädgårdar, utifrån upplevelse, botanik och pedagogiskt lärande där trädgårdarna är en tydlig del av upplevelsen?

Kursmoment/ examensarbeten

Arbetsprocedurer

Vad gjorde man historiskt på Norrviken. Hur anlade man och hur skötte man trädgårdarna historiskt, hur drevs plantskolan, hur sköttes fruktodlingarna och hur hölls utbildningar och vad ingick när?

Finns det arbetsmetoder och arbetsprocedurer att dokumentera och att ta med i framtida skötsel?

Kursmoment/ examensarbeten

Återplantering, förnygring och förökning

En kulturhistorisk plats ur växtperspektiv som måste skötas, förnygras och bevaras över tid. På Norrviken finns intressanta växter från både Abelins och Tor Nitzelius planteringar med höga värden.

Hur vidmakthåller man befintligt växtmaterial som är intressant både botaniskt och för Norrvikens bevarande och utveckling?

Matturism

En ny form av turism

Hur kan en vår anrika trädgård användas för olika former av matturism? Hur kan vi utgå från vår historia och ta in det i framtiden

Äta ute, flytta ut köket i trädgården eller hur kan vi utgå från platsen i ett matperspektiv. Hur kan vi utveckla matturismen och stärka Skåne som region?

Med den lokala förankringen i Bjäre och Nordvästra Skåne finns möjligheten att arbeta tillsammans med olika partners och all den närproducerade maten och odlingen som finns

Norrviken framåt

Visionstävling: Vision för kommande år

Norrviken firar 2020 hundra år som publik park. Rudolf Abelin kom till Båstad 1905 och anlade Nordens största fruktträdgårdar samt skapade sin vision "ett levande trädgårdsmuseum".

Mycket har hänt sedan dess och trots vår över 100-åriga historia finns mycket kvar att göra och vi har ambitionen att blir internationellt erkända samt attrahera olika kategorier av besökare.

Nu erbjuder vi dig att bli en del av vår historia genom en tävling – hur kan Norrviken få en ökad attraktionskraft över tid, med inriktning på trädgårdarna och hållbarhet som en naturlig del.

**Välkomna
till
vår värld!**

November 2019

FOODHILLS

Foodhills verksamhet

- Foodhills tog över Findus tidigare anläggning i Bjuv 1 mars 2018.

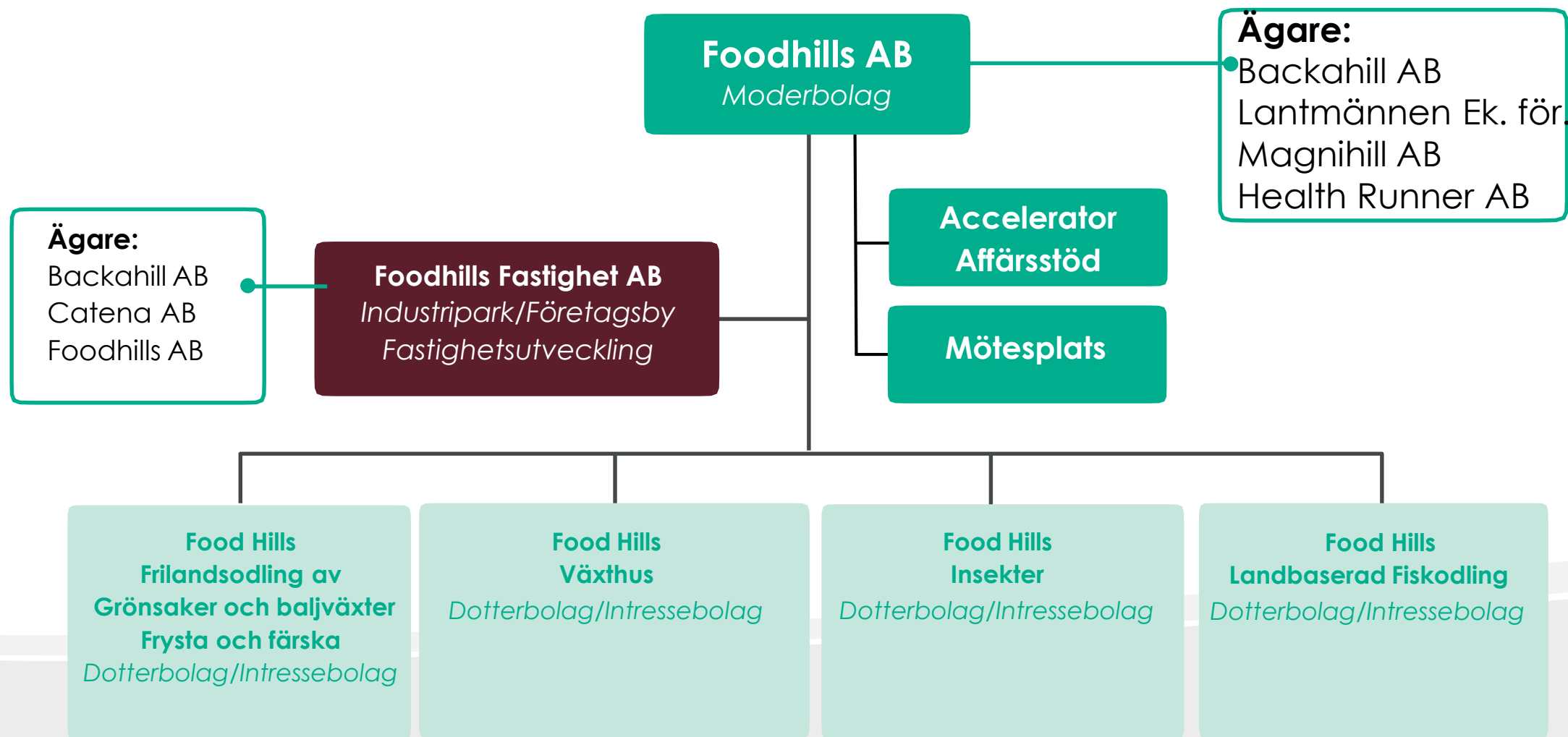
Målet med anläggningen:

- Uppnå global hållbar utveckling via cirkulär livsmedelsproduktion.
- Leda utvecklingen inom cirkulär hållbar livsmedelsproduktion i Europa.
- Bygga globala testbäddar inom cirkulär livsmedelsproduktion.

FOODHILLS gruppen

Värdefulla tillgångar och starka konkurrensfördelar

Kompetens
(nätverk, Findus
anställda m.fl.)

Råvaror
(odlarföreningar)

Infrastruktur
(fastighet)

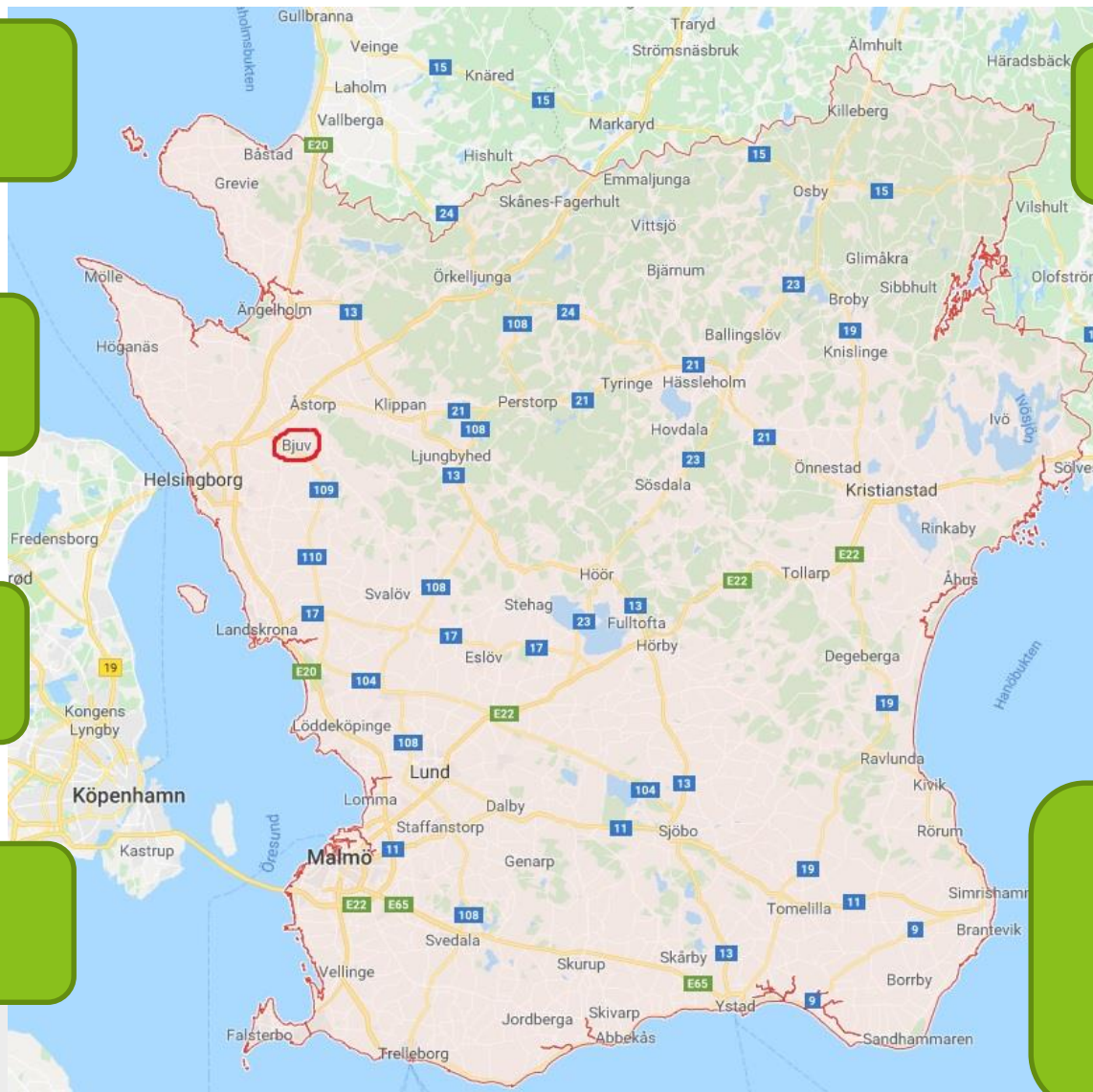

Kapital
(Investerare)

Geografiskt läge

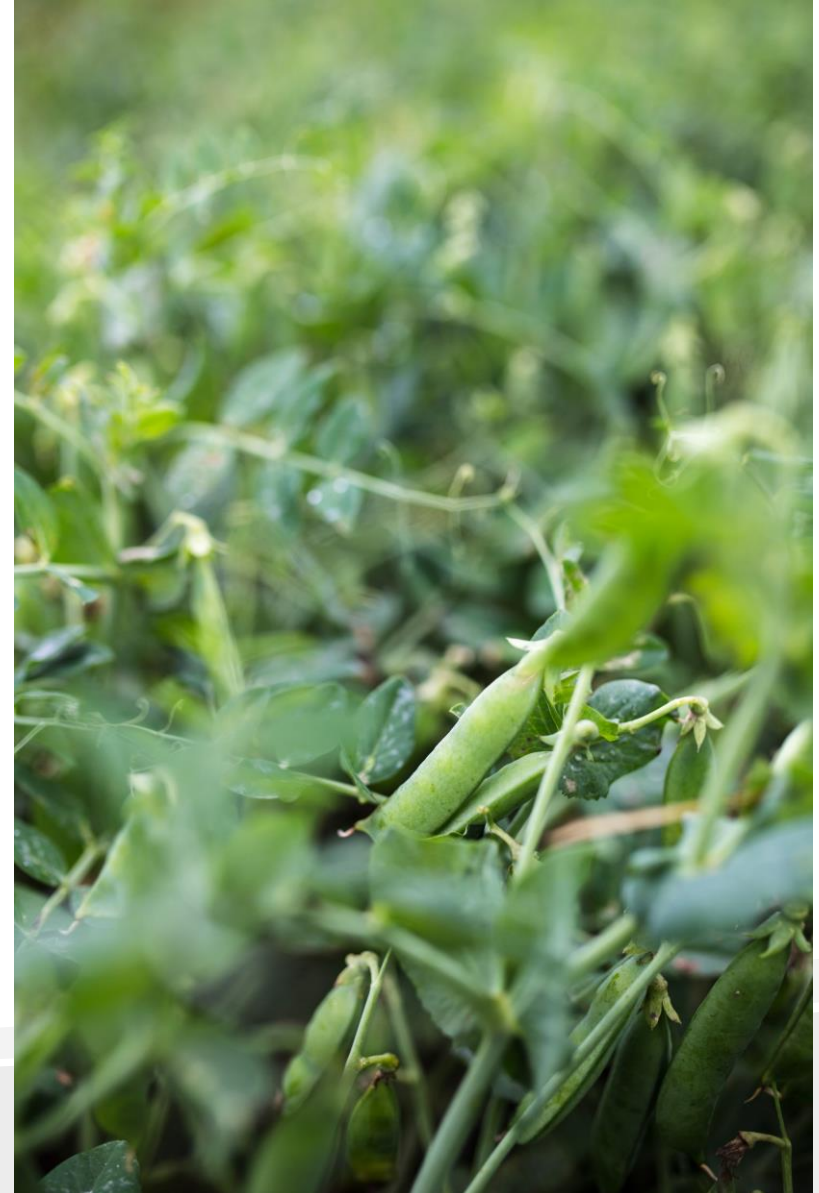
Entreprenörskap

**Eftertraktade
mervärden inom
ursprung, hållbarhet
m.m.**

Foodhills produktion

- Vi har producerat ärtor 2 säsonger i Bjuv.
- Årets produktion blev ca 5500 ton
- Tittar på nya möjliga grödor.
- Vi kommer kontraktera fler odlare framöver.

Foodhills

- Vision: Foodhills ska bli Europas ledande centrum för cirkulär livsmedelsproduktion
- Tre nyckelord
 - Värdeskapande
 - Resurseffektivt
 - Kostnadseffektiv

= Konkurrenskraft

De planetära gränserna

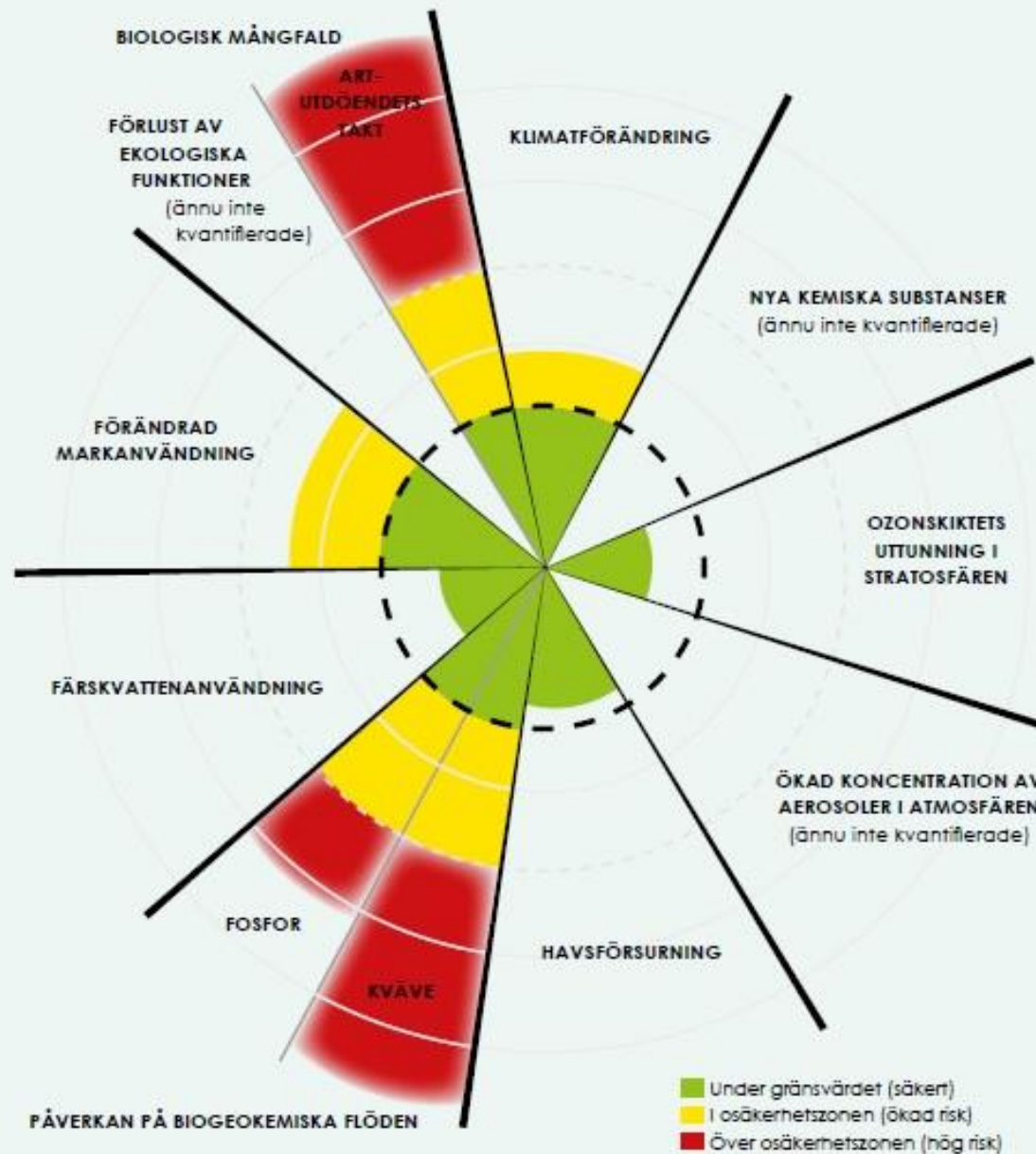
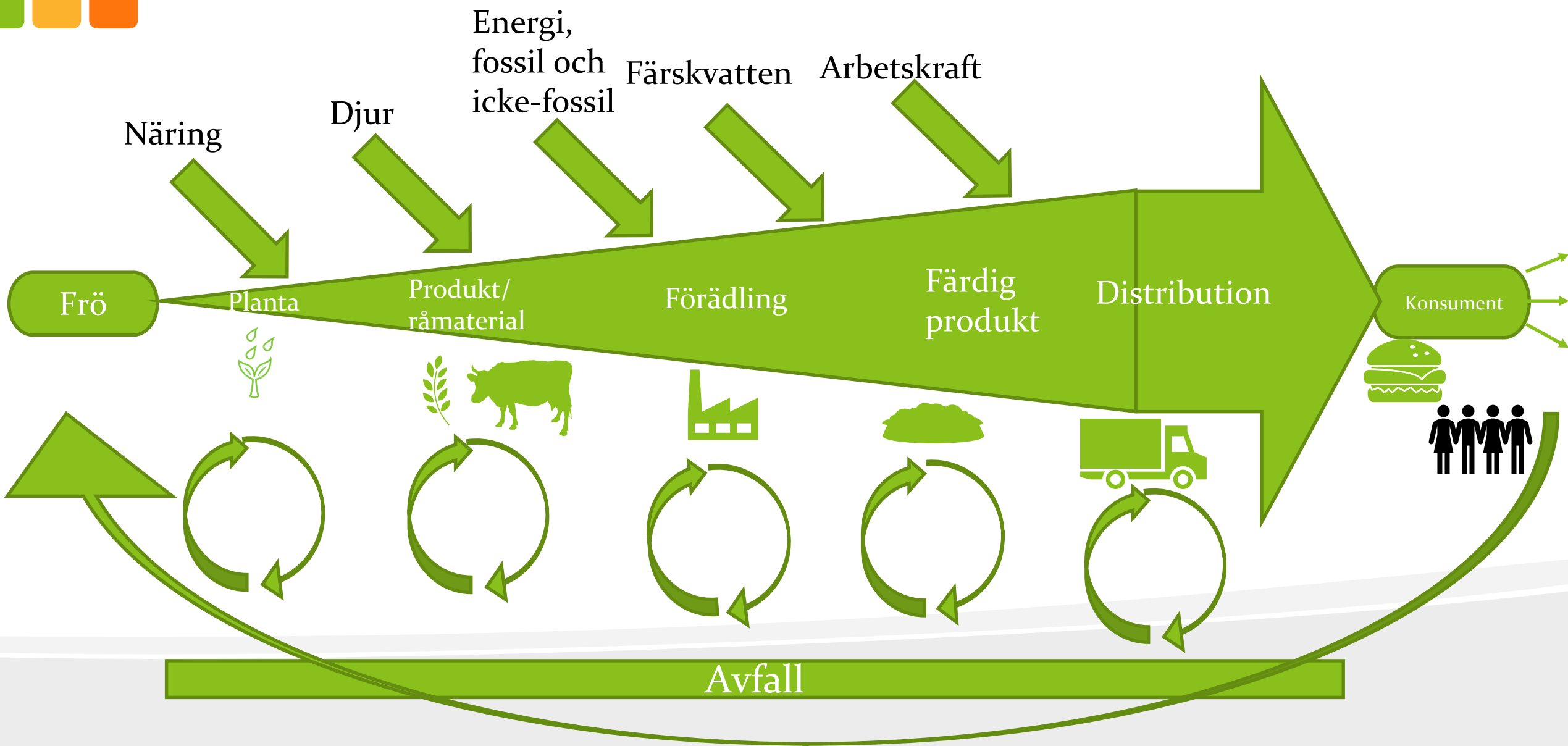

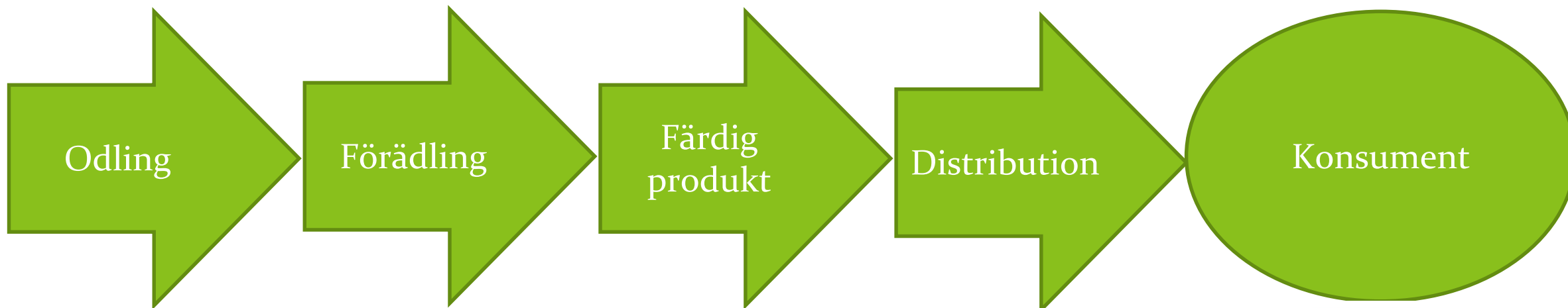
Illustration: Azote Images/Stockholm Resilience Centre.

Resurseffektivitet

Livsmedelssystemets flöde

- Idag är flödena linjära.

FAO rapport
Global food losses
and
food waste

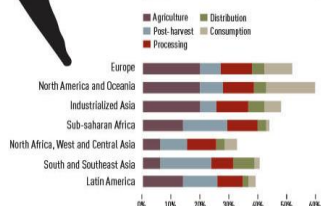
© Foodhills

45% ROOTS & TUBERS FOOD LOSSES

In North America & Oceania alone, 5 814 000 tonnes of roots and tubers are wasted at the consumption stage alone.

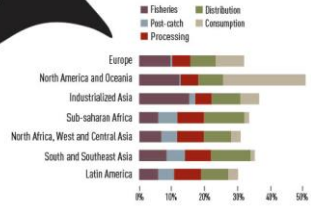
This equates to just over 1 billion bags of potatoes.

35% FISH & SEAFOOD FOOD LOSSES

8% of fish caught globally is thrown back into the sea. In most cases they are dead, dying or badly damaged.

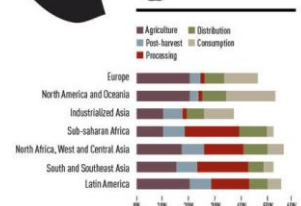
This is equal to almost 3 billion Atlantic salmon.

45% FRUIT & VEGETABLES FOOD LOSSES

Along with roots and tubers, fruit and vegetables have the highest wastage rates of any food products; almost half of all the fruit and vegetables produced are wasted.

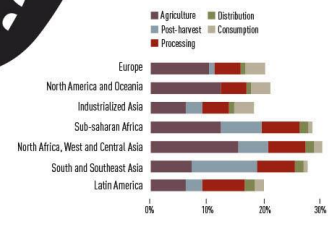
3.7 trillion apples

20% OILSEEDS & PULSES FOOD LOSSES

Every year, 22% of the global production of oilseeds and pulses is lost or wasted.

This is the same as the olives needed to produce enough olive oil to fill nearly 11 000 Olympic-sized swimming pools.

Vi vill åstadkomma

Det cirkulära flödet

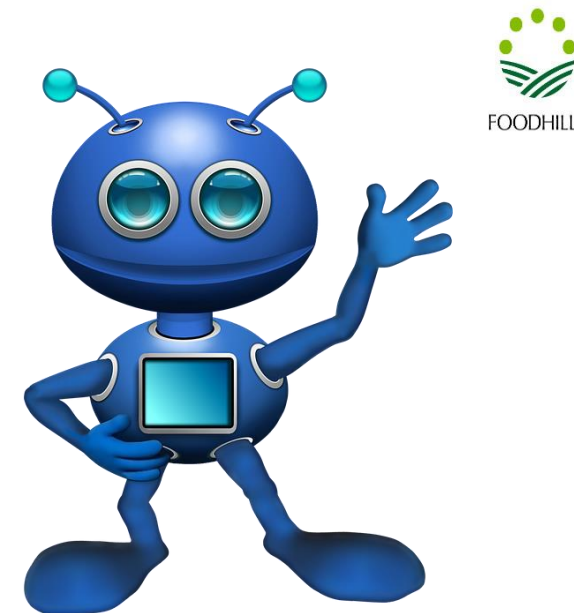
Näringsämnen = gödsel (fras), 14' ton /år

Restprodukter kan också användas i biogasanläggningen vilket skapar värme.

- Lyhörd för ny teknik
- Innovativa produkter och marknadslösningar

Nyckelorden

- Värdeskapande
- Resurseffektivt
- Kostnadseffektiv

Några av företagen som etablerat sig på Foodhills

GLIMÅKRA
Åkeri AB

 HelloFRESH

H₂DATA
Operations Excellence

Air Liquide

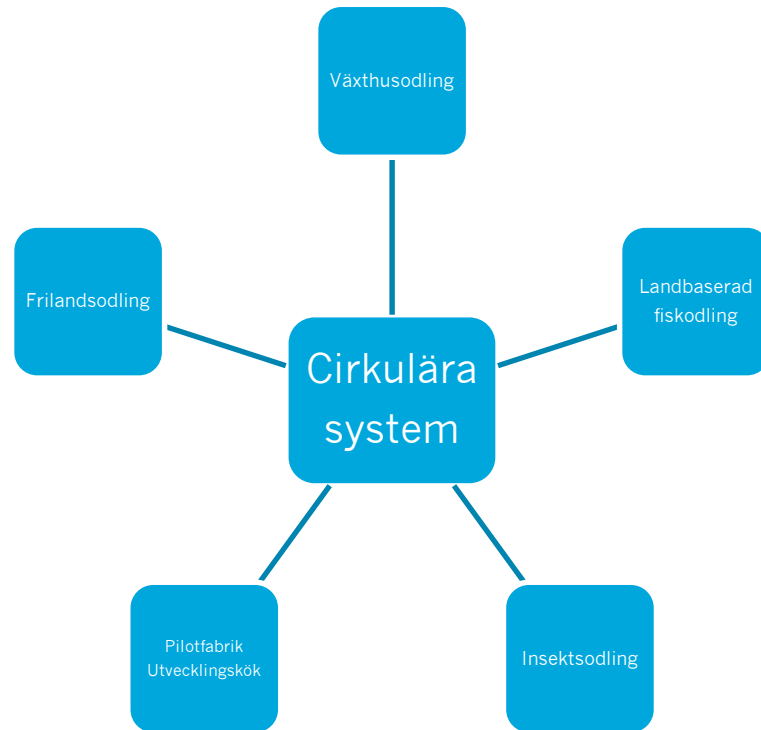
 Restaurang Ärtan

 BREDABLICK
FACILITY SERVICES

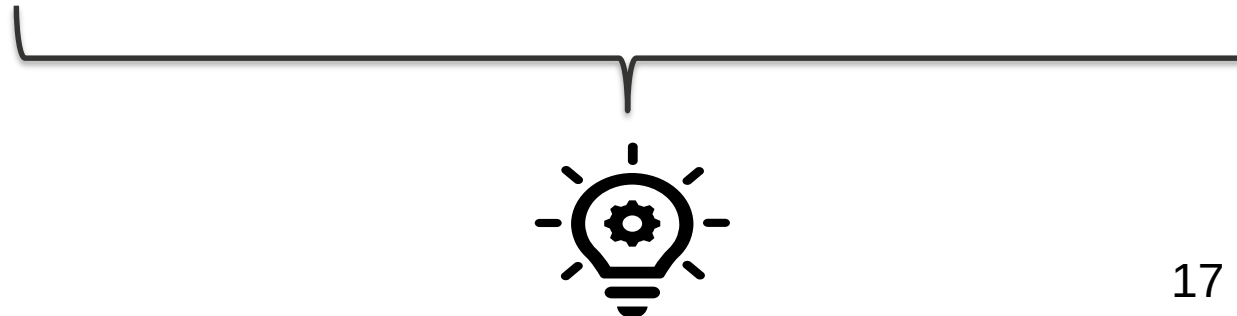
FOOD VALLEY SWEDEN, I BJUV

Internationellt referens- och utvecklingscenter för
cirkulär livsmedelsproduktion

Storskaliga testbäddar

Relevant kompetens

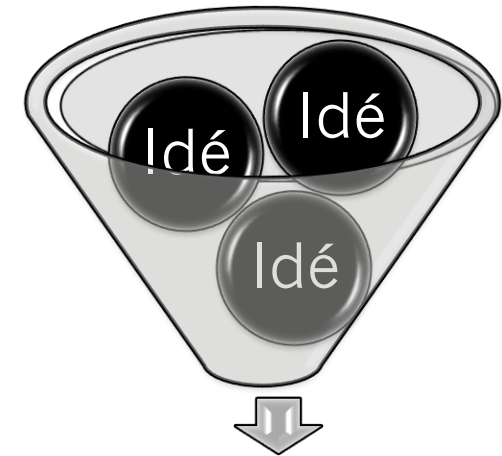
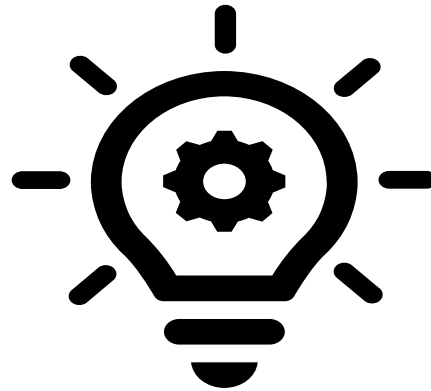

Innovation kräver risktagande

Få nya idéer når marknaden

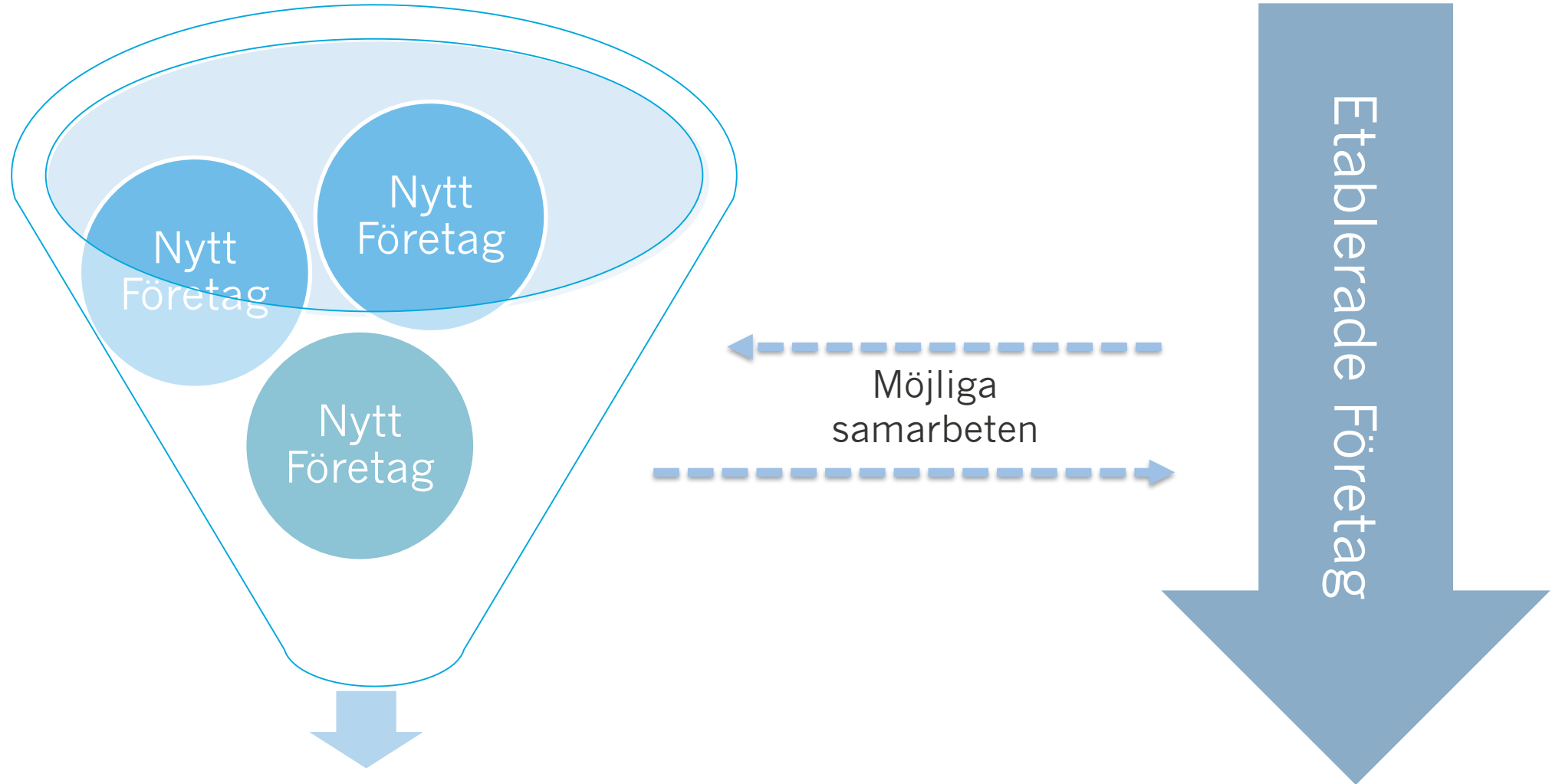
För att skapa en radikal innovation krävs ett stort risktagande då majoriteten av företagen/idéerna aldrig når marknad

I dagsläget investerar den svenska livsmedelssektorn väldigt lite i F&U, nylanseringarna är oftast små förändringar av befintliga produkter

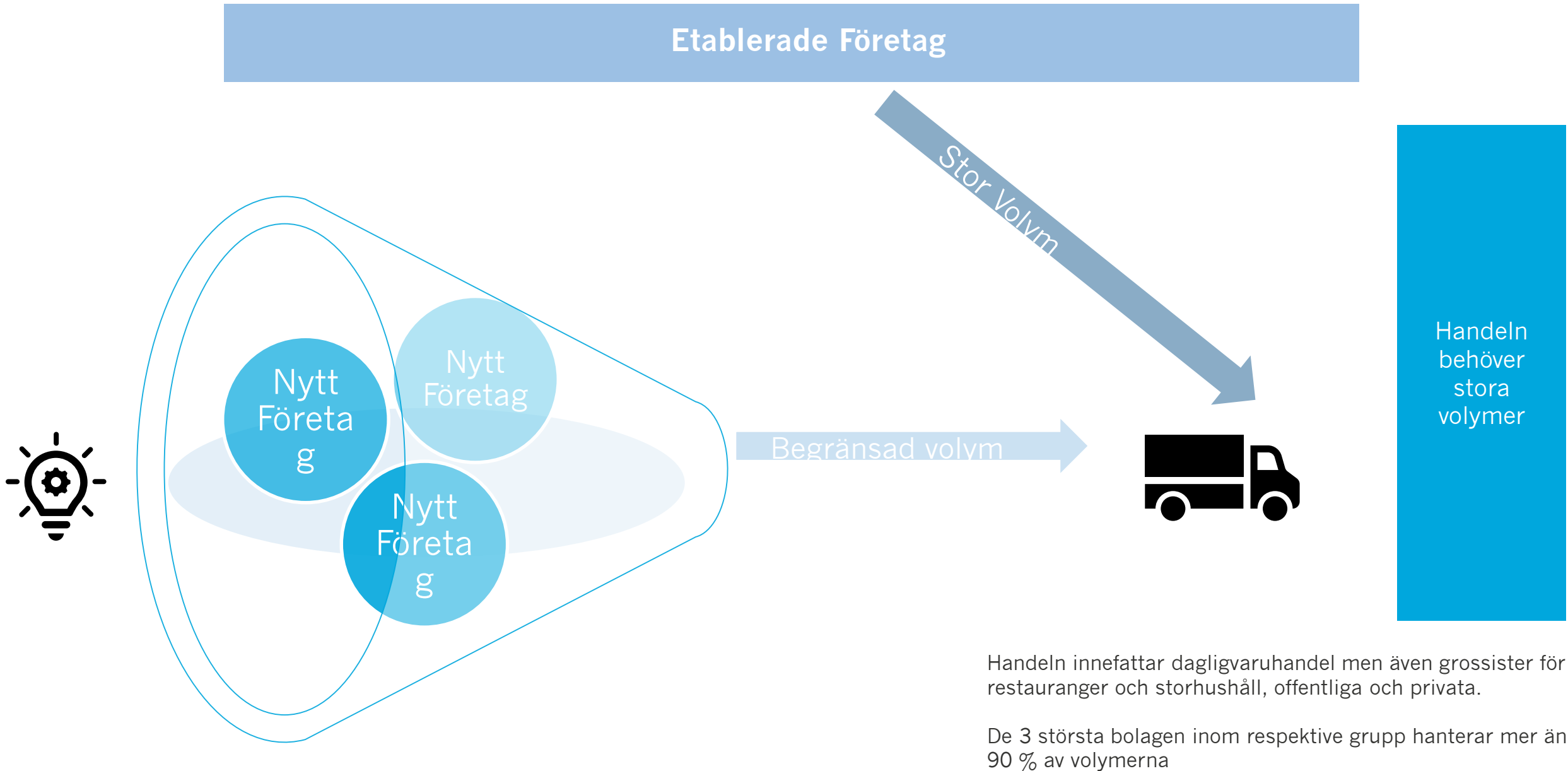

**Få når
marknad**

Synergier när utvecklingsbolag & etablerade bolag befinner sig i samma miljö

Synergier - exempel distribution

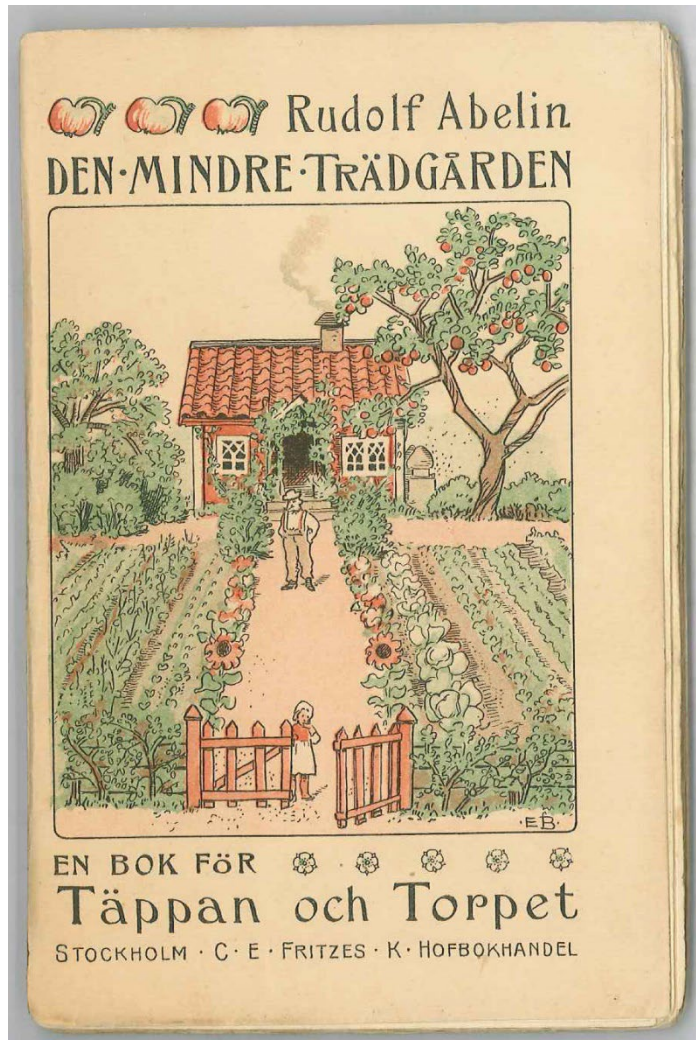

Tack

Rudolf Abelin i biblioteksdataserna

Anna Jakobsson, Institutionen för landskapsarkitektur, planering och förvaltning
2022-11-10

Framsidan på den bok som gavs ut i flest upplagor: *Den mindre trädgården*, av Rudolf Abelin 1902

Träffar i Libris (hela Sveriges bibliotek) på Abelin, Rudolf (1864-1961) som författare

Titlar och tidskriftsartiklar som gavs ut endast en gång:

- Dagboksanteckningar från mina resor: reseberättelse afgifven till Kongl. Landtbruksstyrelsen / af Rudolf Abelin. - 1869
- Kvinnan och trädgården / Rudolf Abelin. - i: Dagny ; 5 (1890):7, s. 227-232
- Fruktdodlingsfrågan 1899: en återblick, ett önskemål. - 1900
- På sluttande plan: Politiskt-sociala tankar - 1905
- Lektugans trädgård: en sommarbok för ungdom och smått folk / illustrationerna af Malin Maartman - 1906
- Hemträdgårdens almanacka - 1908
- Koloniträdgården: en bok för stadsbor och industrisamhällen - 1907

- Privatträdgårdens kalender: en minnesbok för icke-fackmannen - 1911
- Herrgårdsträdgården: en principbok om och för de större trädgårdarne på landet. - 1915

Enligt *Svenskt biografiskt lexikon*, online: <https://sok.riksarkivet.se/sbl/> gav Abelin även ut: Uppsatser i Dagny (1890, 92), Bonniers månadshäften (1907) och i dagliga tidningar. En sökning på dagstidningar och tidskrifter via Libris gav inga träffar, men kan sökas analogt.

Titlar som gavs ut i flera upplagor:

- Den mindre trädgården: en bok för täppan och trädgården / af Rudolf Abelin. - 1902
- Den mindre trädgården: en bok för täppan och torpet / af Rudolf Abelin. - 1902 - 2. tillökade uppl.
- Den mindre trädgården: En bok för täppan och torpet : Med 2 trädgårdsplaner. - 1903 - 3 öfversedda uppl.
- Den mindre trädgården: en bok för täppan och torpet / af Rudolf Abelin. - 1906 - 4., öfversedda och tillök. uppl.
- Den mindre trädgården: en bok för täppan och torpet. - 1910 - 5., övers. och tillök. uppl.
- Den mindre trädgården - 1914 - 6 uppl.
- Den mindre trädgården: en bok för täppan och torget. - 1919 - 7., oförändrade uppl.
- Den mindre trädgården: en bok för täppan och torpet / av Rudolf Abelin. - 1932 - 8., omarb. uppl.

Den mindre trädgården översattes till norska och finska:

- Smaahave: Bogen oversat fra svensk og bearb. for norske Forhold af H. Misvaer - 1904
- Smaahaave-bogen: Oversat of bearbejdet for norske forhold av H. Misvaer. Med to haveplaner - 1906 - 2. omarbejdede og forøgede utgave
- Pikkupuutarha: [Den mindre trädgården.] Neuvoja hedelmäpuiden, marjapensasten, keittiö- ja koristekasvien viljelemiseen ja hoitoon. Suomen oloihin sovittanut B.W. Heikel. Neljännessä ... painoksesta suomennanut Aug. Heliö. Kuvilla vaalistu - 1908
- Om frukt och fruktträdsodling: En handbok för Sveriges fruktodlare. - 1902
- Om frukt och fruktträdsodling på fritt land: en handbok för Sveriges fruktodlare / af Rudolf Abelin.. - 1906 - 2., tillökade uppl.
- Trädgården inomhus: i krukor och jord, i glas och vatten : en bok för kvinnan och hemmet / af Rudolf Abelin - 1904
- Trädgården inomhus: i krukor och jord, i glas och vatten : en bok för kvinnan och hemmet /av Rudolf Abelin - 1910 - 2 uppl.
- Trädgården inomhus: i krukor och jord, i glas och vatten : en bok för kvinnan och hemmet - 1918 - 3. uppl.
- Trädgården inomhus: I krukor och jord, i glas och vatten. En bok för kvinnan och hemmet. 4:e omarb. uppl. Med 27 illustr.. - 1933
- Villaträdgården: en bok för sommarställen och stadsgårdar / af Rudolf Abelin. - 1903
- Villaträdgården: En bok för villasamhällen, sommarställen och stadsgårdar. - 1915 - 2 grundligt omarb. uppl. försedd med 17 nya illustr.

Träffar på Norrviken i Libris

Norrvikens trädgårdar / i redaktion av Ingmar Simonsson; foto: Dan Rosenholm - 2015
Norrviken : en trädgårdshistorisk vandring = Norrviken : a garden history walk =
Norrviken : eine Gartengeschichte / svensk text och engelsk översättning: Ingrid Persson Skog ; foto och tysk översättning: Kati Fahle. – 2016

En trädgårdsdröm: Norrvikens trädgårdar / Christel Kvant; [färgfotografier: Christel Kvant] – 2002

Norrvikens trädgårdar – samling av trycksaker. Kungliga biblioteket i Stockholm.
Placering: Vardagstryck 910
Placering: Vardagstryck 910 Fol.
Bestånd: 2011- (Belagd för denna period, men äldre trycksaker kan finnas)

Skulptur i natur: Norrvikens trädgårdar Båstad 18 juni-24 juli 1955 / utställningen anordnas av Svensk skulptur, Stockholm och Norrvikens trädgårdar i samarbete med Föreningen svenska stadsträdgårdsmästare och Föreningen Sveriges trädgårdsarkitekter. Båstad : Norrvikens trädgårdar - 1955

Norrvikens trädgårdar: framtida verksamhet och organisation : promemoria / avgiven av särskilt tillkallad förhandlingsgrupp. Stockholm : LiberFörlag/Allmänna förl. – 1983

Norrvikens trädgårdar Båstad: utvecklingsplan / Ulf Nordfjell ; [bakgrundstexter: Christel Kvant].Båstad : Kulturcentrum - 2001

Skulptur i natur 3: Båstad, Norrviken 5 juli-15 sept. 1986 : skulptur i stads- & parkmiljö / Agardhsgalleriet, Norrvikens trädgårdar och Båstads kommun – 1986

Kulturprojektet Båstads framtid. Båstad: Ravinen: Kulturcentrum i Norrviken - 2003

Träffar på tryckt material med Rudolf Abelin i titeln (Libris)

- Norrvikens själ: hyllning till Rudolf Abelin / [Ingrid Björkman (red); fotografierna är huvudsakligen tagna av: Bent Rej och Dan Rosenholm]. - 2006 - 1. uppl.. - ISBN: 91-631-8547-4
- Rudolf Abelin : den evige nyskaparen - 1992. Av Stridsberg, Sven. Ingår i: Flyg (Vällingby). - Bromma: Bevingade ord, 1983-1998. - ISSN 0281-8760. ; 1993, s. 105-118 : ill.

Träff på Rudolf Abelin i Svenskt biografiskt lexikon

C Rudolf Z Abelin, <https://sok.riksarkivet.se/sbl/artikel/5493>, Svenskt biografiskt lexikon (art av C. Forsstrand.), hämtad 2022-11-10.
<https://sok.riksarkivet.se/sbl/Presentation.aspx?id=5493>

Träffar i nationell arkivdatabas på C Rudolf Z Abelin

1. Svenskt biografiskt lexikon

Namn: Abelin, C Rudolf Z

Yrke: Pomolog, Trädgårdsman

Född: 1864

Död: 1961

2. Volym

Allmän anmärkning: Samling av autografer, urklippta och i vissa fall ...

Tid: 1710 – 1896

Tillhör arkiv: ÄMNESSAMLINGEN

Arkivbildare/upphov: NORDISKA MUSEETS ÄMNESORDNADE ARKIV

Förvaras: Nordiska Museet

3. Volym

Allmän anmärkning: Nr 1-204 Förteckning som bilaga Dessutom äldre för...

Tillhör arkiv: EDWARD RINGBORGS PORTRÄTTARKIV

Arkivbildare/upphov: EDWARD RINGBORGS PORTRÄTTARKIV

Förvaras: Norrköpings stadsarkiv

Studenttävling: Framtidens trädgårdar

Norrvikens trädgårdar firar 2020 hundra år som publik anläggning.

Rudolf Abelin kom till Båstad år 1905 och började anlägga stilträdgårdar med inspiration från historiens många epoker och fruktträdgårdar med mer än femtusen träd av hundratals olika sorter och minst dubbelt så många hasselnötsbuskar.

För Rudolfs filosofi var, att en riktigt lyckad trädgård skulle kunna bjuda på både god avkastning och skönhet. Mat på bordet och en inkomst från såld skörd är nog så viktig, resonerade han, men människan behöver också sinnlig upplevelse, och tvärtom. 1920 öppnade han anläggningen så att andra kunde ta del av hans tankar.

Idag bygger anläggningen på att besökare vill uppleva de vackra trädgårdarna och de event som äger rum i dem. Anläggningen är en väldigt populär plats för fester, konserter och utställningar. Restaurangen Orangeriet producerar vällagad mat i tätt samarbete med traktens odlare. Det är närodlat, säsongsanpassat och hållbart som är ledord i köket. Chokolaterian kompletterar med egenproducerad choklad, glass och caféserving. Intilliggande Apelrydsskolans restaurangelever har tillgång till ett kök och kan praktisera servering i det nya helglasade Victoriahuset.

Med sin historia inspirerar Norrvikens trädgårdar på många sätt till en bättre värld med en stor artrikedom och bärare av kulturarv. Kombinationen av natur och kultur, jordbruk, trädgård och landskap ger möjligheter att visa på hållbar utveckling i praktiken och hur ekosystemtjänster i bred bemärkelse kan skapas och användas med hänsyn till kommande generationer. Här kan människa och landskap mötas i symbios för samexistens.

För de kommande hundra åren vill Norrvikens trädgårdar utvecklas ytterligare. Verksamheten har ambitionen att vara en internationellt erkänd trädgårdsanläggning som attraherar olika kategorier av besökare, för både kortare och längre vistelser. Anläggningen vill spela en roll i kommande samhällsutveckling där frågor ställs och svar ges.

Ett samarbete med SLU har inletts och med hjälp av en studenttävling söks nu stora som små idéer till hur anläggningen kan få en ökad attraktionskraft både på kort sikt och i det långa perspektivet. Det kan vara trädgårdsinstallationer likväl som tankar om Norrvikens trädgårdar som besöksmål, mötesplats eller betydelse i regionen. Idéerna bör dock ha en utgångspunkt i trädgårdarnas inriktning på hållbarhet.

Idéerna presenteras i form av skisser kompletterade av beskrivning. Sista inlämningsdag är **2020-05-15**. Tävlingssekreterare är Lotte Karlefors på Norrvikens trädgårdar, för frågor kontaktas **lotte@norrvikenbastad.se**. Bästa idé utses av Norrvikens trädgårdar i samråd med SLU Alnarp och belönas med en prissumma på 10.000 kr samt förverkligas i mån av genomförbarhet.

Ansökan om projektstöd

Svensk nötodling - vårt kulturarv

Övergripande

Ansöker du för egen räkning?: Nej

Uppgifter om sökanden

Person eller Organisationsnummer	2620000121
Namn	HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPET HALLAND
Utdelningsadress	Lilla Böslid 146
Postnummer	30596
Postort	ELDSBERGA
c/o adress	
Telefonnummer - inklusive riktnummer	035-46529
Mobilnummer	0708438205
E-postadress	infohalland@hush.se

Generella uppgifter om ansökan

Kommer du att genomföra din investering, projekt eller etableringen på annan adress än din hemadress?

Nej

Ge en tydlig beskrivning av den planerade investeringen, projektet eller etableringen i odlingslandskapet. Om din ansökan gäller skogliga miljöinvesteringar, skriv endast "skogens miljövärden".

Nötter av olika slag är en betydande del av en vegetarisk kosthållning i det skifte vi gör när det gäller klimatfrågor kopplat till vilka livsmedel vi ska äta mer av. Nötter innehåller värdefulla proteiner och fetter. I Sverige har vi tappat kulturen av att ta vara på möjligheten av att producera egna nötter. Det som konsumeras i Sverige idag är importerad vara. Sökt projekt ska stimulera och kompetensutveckla företag och rådgivare i nötodling genom studiebesök, seminarium och faktasammanställning kopplat till kulturarvet av nötodling i området kring och på Hallandsåsen och andra odlingsbara område i Södra Sverige med rätt mikroklimat. Vi vill lyfta det historiska arvet och påvisa möjligheter för framtiden i svensk nötproduktion. Svensk råvara odlad på ett hållbart sätt är en efterfrågad produkt inför framtiden. Nötter är ett värdefullt komplement i vegetarisk kost som det finns stora möjligheter att utveckla. Särskilt i småskalig förädling med spårbarhetskrav på produkterna och där produkterna tåler ett lite högre pris. Genom den historiska förankringen vet vi att det fungerar. Nötodling var tidigare ett komplement i fruktodlingarna. Idag tror vi att nötodling har minst samma odlingsvärde som just frukt. Nötter och ollon ingår inte i allemansrätten just på grund av värdet som livsmedel. På och vid Hallandsåsen har nötodling varit betydande historiskt. Så till den grad att geografiska platser är uppkallade efter densamma. Idag finns det ett embryo till företagskluster av intressenter runt svensk nötproduktion och nötförädling vilket vi i projektet vill utveckla och stärka.

Ange slutdatum. Slutdatum är det datum då du har genomfört din investering eller ditt projekt, har betalt alla fakturor för dina faktiska utgifter och skickat in ansökan om slututbetalning.

2020-12-31

Kontaktpersoner

Kontaktperson Susanne Paulsson

Namn	Susanne Paulsson
Utdelningsadress	Lilla Böslid 146
Postnummer	30596
Postort	Eldsberga
Telefonnummer	03546536
Mobilnummer	0705441701
E-postadress	susanne.paulsson@hushallningssallskapet.se
Ansvarsområde	Projektledare

Välj projekt

Demonstrationer och information > Matkultur > Demonstrationer och information

Om projektet

Var ska du genomföra ditt projekt?

Hela landet

Är du skyldig att redovisa moms för investeringen eller projektet?

Ja

Generella frågor om projektet

Beskriv varför du ska genomföra projektet eller investeringen.

Svar: Hallandsåsen går över två län (Skåne och Halland) och historiskt har åsen varit dansk mark. Man odlade nötter redan under dansktiden. Danmark har fortfarande sin nötodling kvar men man använder idag nötterna som färsk delikatess under en kort säsong. Åsen har ett mikroklimat som är väldigt gynnsamt för odling av nötter - framför allt valnötter och hasselnötter. Det finns kulturskyddade plantor som är uppåt 200 år gamla i området. Hallandsåsen och dess sluttningar både norrut och söderut är ett stort område för både småskalig livsmedelsproduktion och besöksnäringen. Många kända kockar och restauranger finns och gäster kommer sommartid i stort sett från hela jordklotet. Hallandsåsen och närområdet är historisk geografi och naturligt bra plats för nötodling. Nötter av olika slag är en betydande del av en vegetarisk kosthållning i det skifte vi gör när det gäller klimatfrågor kopplat till vilka livsmedel vi ska äta mer av. Nötter innehåller värdefulla proteiner och fetter. I Sverige har vi tappat kulturen av att ta vara på möjligheten av att producera egna nötter. Idag finns flera företag i området som är intresserade av att ta sig an denna lokala möjlighet. Bakåt i tiden odlades det mycket nötter i området men det mesta av produktionen försvann under krigsvintrarna på 1940-talet, eftersom plantorna frös. Idag finns i stort sett ingen svensk nötodling.

Vi ser en tydlig roll för svensk nötodling inom ramen för självförsörjning och att vi via projektet nötodling lyfter fram ett kulturarv som bidrar till att uppfylla de mål som finns i livsmedelsstrategin, som också är kopplade till miljömålen kring lokalt producerade råvaror. Trenden kring lokalproducerade råvaror banar väg för att även hasselnötter och valnötter har en given plats i den svenska livsmedelsproduktionen. Det finns ett kulturarv kring dessa livsmedel som under flera år legat i träda men som vi vill lyfta fram som resurs kring att

öka den inhemska livsmedelsproduktionen och inte vara lika beroende av import av nötter. Vi har en vision om att en märkbar kvantitet av de hassel- och valnötter som konsumeras i Sverige är odlade här.

Idag finns det flera aktörer som är intresserade av att börja med nötodling i området, men kunskapen behöver öka hos alla berörda för att man ska våga investera: Företag, rådgivare, odlare. Det finns många småskaliga matföredlare både på den skånska sidan och den halländska sidan av åsen som är intresserade av lokala råvaror. Turistnäringen är stor, särskilt sommartid, så mat från lokala råvaror med en lokalhistorisk förankring är eftertraktat av både restauranger och turister. De nötter som importeras till Sverige kommer från Turkiet och Italien och där finns företagen som producerar med moderna odlings- och förädlingsmetoder. I projektet tänker en liten grupp åka till Italien för att se och lära på plats hur de gör. Vi hämtar kunskap och kontakter för spridning i Sverige. Genom att samla intresserade i Sverige, både tänkbara odlare och förädlare, och lyfta in den kunskap som vi får och hittar, diskutera möjligheter och berätta om hur det sker modernt idag dvs Italien, lägger vi en bra grund för initiativ i företagen som kan gynna både utveckling av lokal livsmedelsproduktion och besöksnäringen. Kunskapsinhämtningen sammanställs i två delar men i samma folder: en odlingsanvisnings del och en kulturdelen för historisk förankring. Vi kopplar ihop lokal utveckling med lokalt kulturarv samtidigt som vi sprider till alla runt om i Sverige som har rätt geografiska förutsättningar och som är intresserade ta del. Sista aktiviteten är ett öppet spridningsseminarium för alla intresserade.

Anordnarens erfarenhet och kompetens

Redovisa hur du som sökande säkerställer att anordnarens personal har relevant akademisk utbildning eller motsvarande kompetens inom det aktuella området.

Svar: Hushållningssällskapet Halland har lång och gedigen kompetens inom projektdrift och projektledning, där vi löpande anordnar aktiviteter av många olika slag. Lotta Nordmark, är den på SLU som är närmst frågor om ny odling av nötter. Hon har examinerat ett studentarbete i nötodling. Hon är delaktig i projektet genom att följa med till Italien och genom att faktagranska folderarbetet ur odlingsperspektiv. I seminariedelen köper vi in kunskap för presentationer tex från Danmark som kan berätta hur de odlar förädlar. Sakkunskap i enskild fråga köper projektet in.

Redovisa hur du som sökande säkerställer att anordnaren har en plan för fortbildning av sin personal inom det aktuella området.

Svar: Hushållningssällskapet Halland har växtodlingsrådgivning till odlare i det aktuella området. Genom att delta i aktiviteterna säkerställer vi en ökad kompetens i frågan om nötodling hos rådgivare som sedan kan vara stöd till odlare och bollplank till odlare. Genom kunskapsökning bidrar de också till att sprida möjligheten för fler odlare. En odlingsanvisning hjälper också till att sprida kunskapen.

Redovisa hur du som sökande säkerställer att anordnaren har erfarenhet inom det aktuella området. Detta ska styrkas genom tidigare arbeten eller referensobjekt.

Svar: Hushållningssällskapet Halland har under de senaste åren drivit och varit delaktig i flertalet projekt som arbetat inom många områden. Företagsutveckling, småskalig livsmedelsproduktion och innovation är några av områdena. Vi har lång erfarenhet av att anordna efterfrågade utbildningar och kompetensutvecklingsinsatser löpande mot olika målgrupper. I projektet samarbetar vi med Lotta Nordmark, SLU Alnarp som har examinerat arbete inom det aktuella området. Vi samarbetar också med två företag som redan har planer på investering: Norrvikens trädgårdar AB och Janet Wamby AB. Övrig kunskap letar vi upp utomlands och köper vi in genom till exempel studiebesöken.

Information om utbildningen

Ange vilka utbildningsmetoder och informationskanaler som ska användas i projektet.

Svar: Projektet ska genomföra en mindre resa till Italien för att inhämta kunskap, erfarenheter och kontakter. Efter hemkomsten ska projektet producera en folder i två delar: Kulturhistorien om nöt odling och en del som är en odlingshänvisning. För att sprida kompetensen ska projektet avslutas med ett seminarium med olika delar - både kultur och odling. Vid detta tillfälle sprids också foldern. Eftersom det finns 15 Hushållningssällskap runt om i Sverige har vi stora möjligheter att sprida information nationellt.

Vi kommer även att använda oss av informationsspridning via sociala medier, ett exempel är att upprätta en facebook-grupp. En interaktiv möjlighet som tillåter ett snävt forum för informationsspridning och ger direkt återkoppling av potentiell målgrupp. En marknadskanal som hjälper oss att direkt nå vår tilltänkta målgrupp via olika utvalda parametrar.

Vår resursperson på SLU kommer även ha möjlighet att sprida insamlad information och folder via undervisning till studenter på universitets institution.

Målgrupp

Beskriv målgruppen.

Svar: Projektet har flera målgrupper:

Företag runt Hallandsåsen, där det redan idag finns ett embryo till kluster i frågan, som är intresserade av nyodling, förädling och kulturarvet och storytelling som mervärde. Dessa företag som redan ser att nötodling är ekonomiskt och miljömässigt intressant för deras verksamheter och som också ser en förankring i lokal kulturhistoria.

Andra företag med samma intresse i övriga södra Sverige och som har rätt microklimat och förutsättningar för att satsa. Blekinge och Österlen skulle kunna vara sådana område.

Rådgivare och akademien som ska bidra till att få igång odling och som kan hjälpa till med spridning till andra områden där det finns intresserade företag

Vid en större odlingskapacitet är förädlingsgruppen nästan oändligt stor: Bageri, konfektyr, restaurang med lokal mat, hälsokost, vegan/vegetarianer, nya "köttliknande" substrat etc.

Hur stor är målgruppen? Ange i antal personer.

Svar: 500

Hur stor andel av målgruppen kommer du att nå med projektet? Ange i procent.

Svar: 75

Du ska ange vilka de mätbara målen är vid projektets slut samt sett på längre sikt

Ange målen vid projektets slut.

Svar: Målen vid projektet slut är att det finns flera företag som vill börja med nötodling, att vi har en odlingsanvisning att dela ut till intresserade, att det finns rådgivare som är pålästa och kan utgöra en resurs för de företag som behöver stöd, att vi har lyft kulturarvet "svensk nötodling" som en självklar inhemsk produktionsmöjlighet och att det finns förädlingsföretag som är intresserade av att köpa svenskodlade nötter för sin förädling.

Detta kan vi skapa om vi får projektstöd:

- 1 folder kring kulturarvet om nötodling och en del som är en odlingshänvisning.
- 1 studieresa med 8 deltagare till Italien för att inhämta kunskap, erfarenheter och kontakter som kan bidra till foldern och seminariet.
- 1 seminarium för att sprida kompetensen. Projektet ska avslutas med ett seminarium med olika delar, både kultur och odling. Vid detta tillfälle sprids också foldern.

Ange målen på lång sikt.

Svar: På lång sikt är ett effektmål ett ökat intresse av allmänheten samt att projektet har främjat odling och förädling av svenska nötter. Hallandsåsen känd för sin inhemska nötodling där hassel- och valnötsodlingar kompletterar fruktodlingen på sluttningarna. Man kommer till området som besökare och får uppleva smaken av nötter hos de lokala företagen, både i odling och i produkter. På lång sikt har vi flera odlingar på andra ställen i Sverige också. Vi har en vision om att en märkbar kvantitet av de hassel- och valnötter som konsumeras i Sverige är odlade här.

Andra sökta och beviljade stöd

Har du beviljats andra stöd för utgifter som du tar upp i denna ansökan?

Svar: Nej

Har du sökt andra stöd som du ännu inte har fått beviljade för utgifter som du tar upp i denna ansökan?

Svar: Nej

Har din verksamhet fått stöd som är av typen stöd av mindre betydelse, under de senaste tre beskattningsåren?

Svar: Nej

Utgifter

Utgiftstyp	Beskrivning	Belopp (kr)
Indirekta kostnader	OH för personal	63579
Utgifter för personal	löner, sociala avgifter	141347
Övriga utgifter	reskostnader, köpta tjänster, tryck, design	175798
Summa utgifter		Belopp (kr) 380724

* Momsredovisningsskyldig - utgifterna är redovisade exklusive moms.

Finansiering

Typ av finansiering	Belopp (kr)
Projektstöd	380724
Summa finansiering	380724

Bilagor

Bifogade bilagor

- Budgetmall för projektstöd: inskickad_budget.xlsx

196303103961